

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019**

Εξεταζόμενο αντικείμενο: Οικονομικά / Πολιτική Οικονομία (527)

Μέρος Β (35 μονάδες)

Ημερομηνία Εξέτασης: 20 Νοεμβρίου 2019, 15:30 - 18:30

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΔΕΚΑ (10) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ:

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.
- Οι απαντήσεις να δοθούν στο **παρόν βιβλιάριο (booklet)**, το οποίο **απαραιτήτως πρέπει να επιστραφεί**.
- Όλοι οι υπολογισμοί πρέπει να φαίνονται καθαρά στο βιβλιάριό σας.
- Επιτρέπεται η χρήση μη προγραμματιζόμενης υπολογιστικής μηχανής.
- Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού/ταινίας.
- Το βιβλιάριο (booklet) περιλαμβάνει δύο (2) επιπρόσθετες σελίδες για τις απαντήσεις σας (όπου χρειάζεται) και μία (1) σελίδα για πρόχειρο.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής.
- Υπάρχει μόνο μια ορθή απάντηση σε κάθε ερώτηση.
- Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στην ορθή απάντηση.
- Η επιλογή σας να είναι ευδιάκριτη.
- Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με 1,25 μονάδες.

1. Η αυτοματοποίηση της παραγωγής οδηγεί σε

- α. αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και αύξηση της ζήτησης για εργάτες.
- β. αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και μείωση της ζήτησης για εργάτες.
- γ. μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας και αύξηση της ζήτησης για εργάτες.
- δ. μείωση της παραγωγικότητας της εργασίας και μείωση της ζήτησης για εργάτες.

2. Ποιο από τα πιο κάτω **δεν** θεωρείται κεφάλαιο (συντελεστής παραγωγής);

- α. Χρήματα κατατεθειμένα σε μία τράπεζα
- β. Ένα πανεπιστημιακό κτήριο
- γ. Ένα εργοστάσιο κατασκευής υποδημάτων
- δ. Ένα φτυάρι

3. Σύμφωνα με την οικονομική θεωρία, η χρεωκοπία της Thomas Cook αναμένεται να οδηγήσει σε

- α. αύξηση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και είσοδο νέων εταιρειών στην αγορά μακροπρόθεσμα.
- β. αύξηση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και χρεωκοπία και άλλων εταιρειών μακροπρόθεσμα.
- γ. μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και είσοδο νέων εταιρειών στην αγορά μακροπρόθεσμα.
- δ. μείωση των τιμών των αεροπορικών εισιτηρίων βραχυπρόθεσμα και χρεωκοπία και άλλων εταιρειών μακροπρόθεσμα.

4. Όλα τα πιο κάτω αυξάνουν τις παραγωγικές δυνατότητες μιας οικονομίας **εκτός** από την
- α. ανακάλυψη φυσικών πόρων.
 - β. βελτίωση της τεχνολογίας.
 - γ. αύξηση των κρατικών δαπανών.
 - δ. αύξηση του εργατικού δυναμικού.
5. Αν το 2013 η Κύπρος είχε το δικό της νόμισμα, η κρίση θα οδηγούσε κατά πάσα πιθανότητα σε
- α. ανατίμηση του νομίσματος και αύξηση των τιμών.
 - β. ανατίμηση του νομίσματος και μείωση των τιμών.
 - γ. υποτίμηση του νομίσματος και αύξηση των τιμών.
 - δ. υποτίμηση του νομίσματος και μείωση των τιμών.
6. Η χώρα Α έχει ψηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ και ψηλότερο δείκτη ανισότητας από τη χώρα Β. Οι δύο χώρες έχουν τον ίδιο πληθυσμό. Ποιο από τα πιο κάτω ισχύει;
- α. Όλοι οι άνθρωποι στη χώρα Α είναι πλουσιότεροι από όλους τους ανθρώπους στη χώρα Β.
 - β. Ο μέσος άνθρωπος στη χώρα Α είναι πλουσιότερος από τον μέσο άνθρωπο στη χώρα Β.
 - γ. Το ΑΕΠ της χώρας Α είναι μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της χώρας Β.
 - δ. Οι άνθρωποι στη χώρα Α είναι πιο ευτυχημένοι από τους ανθρώπους στη χώρα Β.
7. Η παγκοσμιοποίηση έχει οδηγήσει σε
- α. αύξηση της ανισότητας μεταξύ χωρών και μείωση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
 - β. αύξηση της ανισότητας μεταξύ χωρών και αύξηση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
 - γ. μείωση της ανισότητας μεταξύ χωρών και μείωση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.
 - δ. μείωση της ανισότητας μεταξύ χωρών και αύξηση της ανισότητας εντός αρκετών χωρών.

8. Η εταιρεία που διευθύνει το θέατρο «Μετροπόλιταν» αποφάσισε να αυξήσει τις τιμές όλων των θέσεων του θεάτρου κατά 4%. Το θέατρο χωρίζεται σε τέσσερις ζώνες. Μετά την αύξηση των τιμών οι κρατήσεις θέσεων μειώνονται κατά 2% στη ζώνη 1A, κατά 4% στη ζώνη 2A, κατά 6% στη ζώνη 1B και κατά 7% στη ζώνη 2B. Ποια ζώνη καθισμάτων έχει ανελαστική ζήτηση;
- α. Ζώνη 1A
 - β. Ζώνη 2A
 - γ. Ζώνη 1B
 - δ. Ζώνη 2B
9. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μιας χώρας το 2018 ήταν €544.100 και οι τόκοι δημόσιου χρέους ήταν €715.100. Επομένως, το
- α. πρωτογενές πλεόνασμα ήταν €171.000
 - β. πρωτογενές πλεόνασμα ήταν €1.259.200
 - γ. πρωτογενές έλλειμμα ήταν €171.000
 - δ. πρωτογενές έλλειμμα ήταν €1.259.200
10. Σε μια επιχείρηση απασχολούνται 8 εργάτες. Αν προσληφθεί ένας επιπλέον εργάτης, το οριακό προϊόν είναι -5 μονάδες και το μέσο προϊόν γίνεται 19 μονάδες. Όταν απασχολούνται 8 και 9 εργάτες, το συνολικό προϊόν αντίστοιχα, σε μονάδες είναι
- α. 160 και 140
 - β. 190 και 200
 - γ. 167 και 117
 - δ. 176 και 171
11. Τα αγαθά X και Ψ είναι υποκατάστατα, ενώ τα αγαθά X και Ω είναι συμπληρωματικά. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), θα έχει ως αποτέλεσμα να
- α. μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ και να αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ω.
 - β. αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ και να μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ω.
 - γ. μειωθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και να μειωθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ.
 - δ. αυξηθεί η ζητούμενη ποσότητα του αγαθού X και να αυξηθεί η ζήτηση του αγαθού Ψ.

12. Όταν οι τιμές δύο αγαθών είναι οι ίδιες, ένας καταναλωτής θα πρέπει

- α. να αγοράζει τις ποσότητες των αγαθών A και B έτσι ώστε οι συνολικές χρησιμότητες να είναι ίσες.
- β. να αγοράζει τις ποσότητες των αγαθών A και B έτσι ώστε οι οριακές χρησιμότητες να είναι ίσες.
- γ. να δαπανά το μισό εισόδημά του για το αγαθό A και το μισό για το αγαθό B.
- δ. να δαπανά όλο το εισόδημά του είτε στο αγαθό A είτε στο αγαθό B.

13. Το αγαθό X είναι συμπληρωματικό του αγαθού Ψ. Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή είναι 1,8 για το αγαθό X και 2,2 για το αγαθό Ψ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού X, με όλους τους άλλους προσδιοριστικούς παράγοντες σταθερούς (*ceteris paribus*), θα οδηγήσει σε

- α. αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό Ψ.
- β. αύξηση της συνολικής δαπάνης των καταναλωτών για το αγαθό X.
- γ. αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού Ψ.
- δ. μείωση της ζήτησης του αγαθού Ψ.

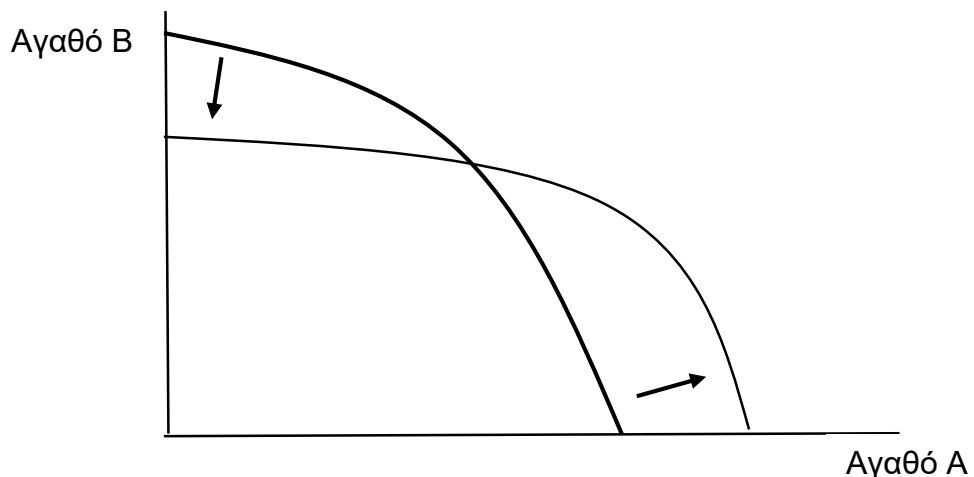
14. Αν το κόστος ευκαιρίας του αγαθού X σε όρους του αγαθού Ψ είναι 3, αυτό σημαίνει ότι

- α. για να παραχθούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού X.
- β. για να παραχθούν τρεις μονάδες του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ.
- γ. για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού X, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού Ψ.
- δ. για να παραχθεί μία μονάδα του αγαθού Ψ, πρέπει να θυσιαστούν τρεις μονάδες του αγαθού X.

15. Αν κάθε εργάτης στον Καναδά μπορεί να παράγει είτε 5 ηλεκτρονικούς υπολογιστές (H/Y) είτε 10 αυτοκίνητα και κάθε εργάτης στην Ιαπωνία μπορεί να παράγει είτε 6 ηλεκτρονικούς υπολογιστές (H/Y) είτε 20 αυτοκίνητα

- α. η Ιαπωνία έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά ο Καναδάς έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στα αυτοκίνητα.
- β. ο Καναδάς έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά η Ιαπωνία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στα αυτοκίνητα.
- γ. η Ιαπωνία έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά ο Καναδάς έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στους H/Y.
- δ. ο Καναδάς έχει απόλυτο πλεονέκτημα και στα δύο αγαθά, αλλά η Ιαπωνία έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στους H/Y.

16. Η αλλαγή στην καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων (ΚΠΔ) μιας χώρας που παρουσιάζεται στο πιο κάτω διάγραμμα μπορεί να οφείλεται σε

- α. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Α και μείωση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Β.
- β. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Α και αύξηση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Β.
- γ. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Β και μείωση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Α.
- δ. βελτίωση της τεχνολογίας παραγωγής του αγαθού Β και αύξηση διαθέσιμων πόρων για την παραγωγή του αγαθού Α.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ**Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις.****Ερώτηση 17****(Μονάδες 4)**

Να μελετήσετε το πιο κάτω σενάριο:

Κύπριος εξαγωγέας πατατών έλαβε από Άγγλο πελάτη του επιταγή για ποσό GBP £120.200, την οποία κατέθεσε σε Κυπριακή τράπεζα. Η τράπεζα χρεώνει προμήθεια 0,3% για μετατροπή συναλλάγματος. Η συναλλαγματική ισοτιμία για τη στερλίνα δίνεται πιο κάτω:

ΝΟΜΙΣΜΑ	ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ	
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Στερλίνα (GBP)	0,8778	0,8387

Ζητήθηκε από τους μαθητές/τριες να υπολογίσουν πόσα ευρώ θα εισπράξει ο Κύπριος εξαγωγέας.

Οι μαθητές/τριες έδωσαν τις πιο κάτω απαντήσεις:

Αχιλλέας: €142.887,09

Αγαμέμνων: €143.746,99

Ιφιγένεια: €136.522,44

Θέτις: €137.344,04

α) Να αναφέρετε ποιος μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.

.....

β) Ποια/ποιες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες;.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ερώτηση 18**(Μονάδες 4)**

Η ελαστικότητα ζήτησης για το αγαθό Χ είναι ίση με 3. Δόθηκαν στους μαθητές οι εξής τέσσερις πιθανές ερμηνείες:

- α. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της ζητούμενης ποσότητας κατά 3%.
- β. Μια αύξηση της ζητούμενης ποσότητας του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής κατά 3%.
- γ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 1% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 3%.
- δ. Μια αύξηση της τιμής του αγαθού κατά 3% θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της ζητούμενης ποσότητας κατά 1%.

Ζητήθηκε από τους μαθητές/τριες να επιλέξουν τη σωστή ερμηνεία. Οι απαντήσεις των μαθητών ήταν οι ακόλουθες:

Όνομα μαθητή/τριας	Απάντηση
Ανδρέας	α
Βασιλική	β
Γιάννης	γ
Δήμητρα	δ

α) Να αναφέρετε ποιος μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.

.....

β) Ποια/ποιες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ερώτηση 19

(Μονάδες 2)

Δίνεται το πιο κάτω δημοσίευμα:

Eurostat: Στο 6,8% μειώθηκε η ανεργία στην Κύπρο τον Αύγουστο

Η ανεργία στην Κύπρο μειώθηκε περαιτέρω σε 6,8% (31 000 άτομα, 6,4% για άνδρες και 7,3% για γυναίκες) τον Αύγουστο του 2019, από 7% τον Ιούλιο του 2019, ενώ τον Αύγουστο του 2018, το ίδιο ποσοστό ήταν 8,2% (36 000 άτομα) σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε σήμερα η Eurostat, η στατιστική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Χρησιμοποιώντας τα δεδομένα του πιο πάνω δημοσιεύματος, να υπολογίσετε τον αριθμό των απασχολούμενων τον Αύγουστο του 2019.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

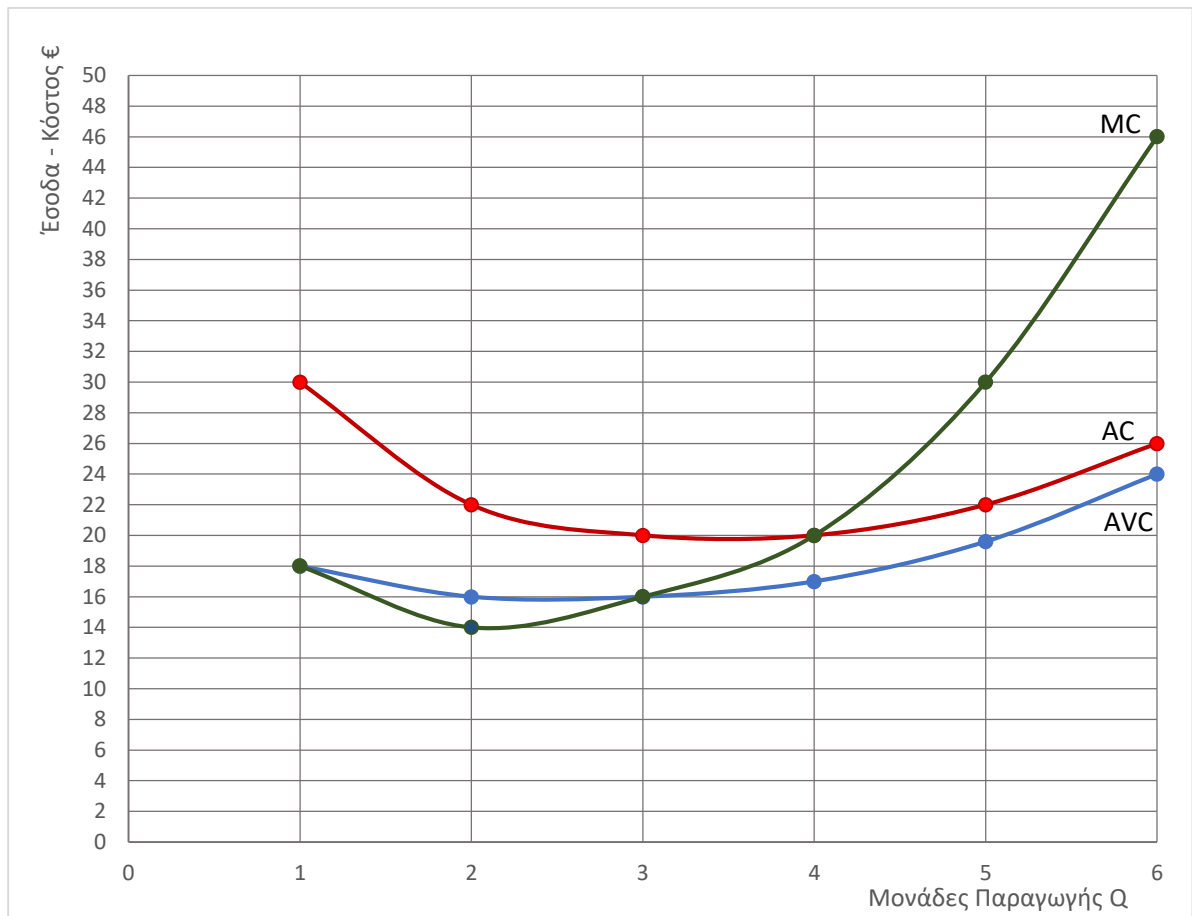
.....

.....

Ερώτηση 20

(Μονάδες 5)

Το πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζει το κόστος μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης.

- α. Στην τιμή των €30, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγει μονάδα/δες.
- β. Στην τιμή των €20, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγειμονάδα/δες. Το μεταβλητό κόστος της είναι ευρώ και το συνολικό κόστος είναι ευρώ. Τα συνολικά έσοδά της είναι ευρώ. Το οικονομικό αποτέλεσμα της επιχείρησης (κέρδος/ζημιά) είναι ευρώ.
- γ. Αν η τιμή μειωθεί κάτω από ευρώ, η επιχείρηση πρέπει να διακόψει προσωρινά τη λειτουργία της.
- δ. Η μακροχρόνια τιμή ισορροπίας σε αυτή την αγορά είναι ευρώ.
- ε. Το σταθερό κόστος της επιχείρησης είναιευρώ.
- στ. Στην τιμή των €18, η επιχείρηση θα πρέπει να παράγει μονάδα/δες (δεδομένου ότι η επιχείρηση μπορεί να επιλέξει μόνο ακέραιες μονάδες).

ΤΕΛΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Β

